

Plzeň bude centrem mladých vědců. Zvaž vědu! znovu míří na FAV ZČU

21.11.2025 - Andrea Čandová | Západočeská univerzita v Plzni

Jeden den a stovky nadaných studentů. V pátek 28. listopadu se v Plzni potřetí zopakuje akce Zvaž vědu! Inspirativní mladí lidé z celého Česka, kteří teprve dokončují střední školu, seznámí své vrstevníky i veřejnost s aktuálními tématy současné vědy.

Někoho zaujalo genetické inženýrství, jiného umělá inteligence, další změna klimatu nebo výzkum vesmíru. Všechny tyto mladé lidi už při studiu na základní či střední škole spojila láska k vědě, kterou teď chtějí předávat dál. Dvanáct vědecko-popularizačních přednášek si pro 350 svých vrstevníků připravili středoškoláci z celé republiky. Přednesou je poslední listopadový pátek na Fakultě aplikovaných věd ZČU na akci Zvaž vědu!. Veřejnosti pak podle organizátorů chtějí vzkázat, že má Česko dobře nakročeno vstříc tomu stát se centrem špičkového výzkumu a epicentrem inovací a že nová generace výzkumníků už se na to připravuje.

Jedním z takových talentů, který teď chce motivovat další, je třeba Daniel Pojhan. Absolvent Mikulášského gymnázia v Plzni spojil zájem o počítače a programování se zájmem o leteckou dopravu a začal pracovat na vývoji simulátoru řízení letového provozu. V něm nahradil takzvané pseudopiloty jejich protějšky vytvořenými umělou inteligencí. S projektem se mu podařilo prorazit až na největší veletrh středoškolských odborných prací na světě, kam pojede příští rok reprezentovat Česko. Jeho nápad by mohl zjednodušit způsob výcviku řídicích letového provozu a s tím i zvýšit bezpečnost letecké dopravy.

Změna klimatu je pak důležitým tématem pro Terezu Jelínkovou, studentku Gymnázia Prachatice, která se na stáži v Akademii věd v programu Otevřená věda zaměřila na stabilizaci uhlíku z atmosféry v půdě. Zkoumala, jak různé travní směsi ovlivňují tento proces. Lepší pochopení fungování půdních ekosystémů může v budoucnu přispět k udržitelnějším způsobům hospodaření i k efektivnější ochraně klimatu.

Na pomezí biologie a chemie se ve svém výzkumu a výkladu pro ostatní pohybuje čerstvý vysokoškolák Pavel Jan Linka. Nedlouho po maturitě se stal zaměstnancem Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR, kde se věnuje antibiotické rezistenci, která představuje jeden ze zásadních problémů současné medicíny. Jednou by se ho mohlo podařit vyřešit právě i díky výzkumu, jehož je Pavel součástí.

„V Česku dnes máme celou řadu aktivních studentů, kterým se už v nízkém věku podařilo s neotřelými technologickými nápady i vlastním výzkumem prorazit mezi odborníky na celostátní či dokonce mezinárodní úrovni. Jejich příběhy představuje iniciativa Zvaž vědu!, kterou tvoří také sami středoškoláci,“ řekl ředitel organizace Zvaž vědu! Jan Herzig.

Od roku 2023 organizátoři pod hlavičkou Zvaž vědu! uspořádali velké akce v Plzni, v Brně i v Praze, kterých se zúčastnilo přes 1 000 studentů. Poslední z nich se konala v červnu v prostorách Senátu Parlamentu ČR. Zvaž vědu! se nyní vrací do Plzně, kde se potřetí uskuteční velká celodenní show. Prostřednictvím online přenosu a následných záznamů přednášek pak bude moci příběhy současné vědy a studentů vyslechnout úplně každý.

<https://info.zcu.cz/Plzen-bude-centrem-mladych-vedcu--Zvaz-vedu--znovu-miri-na-FAV-ZCU/clanek.jsp?id=8849>